Р Е Ш Е Н И Е
№ 43236

гр. София, 04.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Първо отделение 63 състав,** в публично заседание на 21.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитрина Петрова

при участието на секретаря Десислава Лазарова, като разгледа дело номер **8687** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, вр. чл. 10а, ал. 4, вр. ал. 1 от Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/.

Образувано е по жалба на М. А. А. /М. А. А./, [дата на раждане] , гражданка на Федерална република Н., притежаваща национален паспорт № B01795253, чрез адв. Б. Б., срещу Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване /виза вид "D"/, издаден на 25.06.2026г. от Л. Р. П. – консул, завеждащ Консулска служба при Посолството на Република България в А., Федерална република Н., по Заявление № LOS 26000796 от 29.04.2026г., с посочени правни основания – чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ.

В жалбата са изложени подробни съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ поради издаването му при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, неспазване на установената форма и липса на мотиви, в противоречие с материалноправните разпоредби и в несъответствие с целта на закона. Жалбоподателката поддържа, че отказът е бланкетно мотивиран чрез механично цитиране на нормите на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 ЗЧРБ, без административният орган да изложи конкретни фактически обстоятелства и мотиви защо намира целта на пътуването за недоказана и кои точно приложени документи определя като неавтентични или неистински. Развиват се доводи, че оспореният акт съставлява необоснована намеса в правото на личен живот по чл. 8 от ЕКПЧ, в правото на образование по чл. 2 от Протокол № 1 към ЕКПЧ и нарушава императивните изисквания на Директива (ЕС) 2016/801 във вр. с чл. 47 от Хартата на основните права на ЕС. Моли за отмяна на оспорения отказ, връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне със задължителни указания по тълкуването и

прилагането на закона и присъждане на сторените по делото разноски.
В открито съдебно заседание жалбоподателката, редовно призована, не се явява и се представлява от адв. Б., който поддържа жалбата по съображенията в нея, в молбата от 19.10.2026г. и представените в съдебно заседание писмени доказателства. Изтъква, че кандидатът разполага с напълно доказани и достатъчни финансови средства за пребиваването и обучението си, гарантирани от майка ѝ, която развива търговска дейност, притежава недвижими имоти и получава регулярни наеми, както и от работещия ѝ в Германия пълнолетен брат. Подчертава, че становището на сектор „Миграция“ е изцяло немотивирано и не съдържа финансов анализ, а становището на ДАНС е положително. Претендира присъждане на сторените по делото съдебно-деловодни разноски съгласно представен списък по чл. 80 ГПК.
Ответникът – Консулът при Посолството на Република България в А., Федерална република Н., редовно призован, в съдебно заседание не се явява и не изпраща представител. В писмена молба с вх. № 25130/15.07.2026г., депозирана чрез гл. специалист в отдел „Национален визов център“ на дирекция „К. отношения“ при МВнР И. А., ответникът оспорва жалбата, изпраща административната преписка, прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение по чл. 78, ал. 5 ГПК и иска от съда на основание чл. 186 във вр. с чл. 192, ал. 1 ГПК да задължи ДАНС и Дирекция „Миграция“ да представят становищата си от проведената съгласувателна процедура.
Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител и не изразява становище по съществото на спора.
Административен Съд С. – град, Първо отделение, 63-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:
Със Заявление за издаване на национална виза за дългосрочно пребиваване /вид „D“/, подадено на 29.04.2026г. в Посолството на Република България в А., Федерална република Н., регистрирано под № LOS 26000796, жалбоподателката М. А. А., [дата на раждане] , гражданка на Н., е кандидатствала за виза тип „D“ на основание чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ, с посочена в т. 21 цел „Education“ /Обучение/, планирана продължителност на пребиваването от май 2026г. до юли 2030г., предвидено място за пребиваване – студентско общежитие на В. „Ч. Х.“ в [населено място], к.к. „Чайка“, [улица], и посочено поемане на издръжката от спонсор – майка ѝ А. М. А..
Към заявлението за виза и в хода на административното производство пред дипломатическото представителство са били представени следните документи: копие от валиден национален паспорт на кандидата № B01795253, издаден на 24.03.2023г., валиден до 23.03.2028г.; Удостоверение № 04-11-666 от 07.01.2026г., издадено от директора на дирекция „Висше образование“ при Министерството на образованието и науката на Република България на основание чл. 19, т. 2 от НУРИВОВР и чл. 15а, ал. 1 от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България, удостоверяващо, че М. А. А. е приета за студентка от летен семестър на учебната 2025/2026г. във Варненски свободен университет „Ч. Х.“, специалност „Международен бизнес на английски език“, редовна форма на обучение, за срок от 4 години, за придобиване на ОКС „Бакалавър“; Уверение № 26-259 от 12.01.2026г. и Сертификат № 26-260 от 12.01.2026г., издадени от В. „Ч. Х.“, удостоверяващи приема на жалбоподателката, началото на занятията за летния семестър на 23.02.2026г., възможността за провеждане на интеграционни занятия при пристигане след началото на семестъра поради визови причини и осигурено настаняване в студентското общежитие на университета в [населено място], к.к. „Чайка“, [улица]; Фактура № 00000480680 от 13.11.2024г., издадена от В. „Ч. Х.“ за дължимата такса за обучение за 1 семестър, ведно с Потвърждение за

банков превод от 13.11.2024г. за платена такса за обучение по банковата сметка на В. „Ч. Х.“; Застрахователна полица за задължителна медицинска застраховка за чужденци в България № 2004260001299 от 06.03.2026г.; Свидетелство за съдимост /P. C. Certificate/ рег. № CY:2410/X/CCR/V.4/3826 от 15.04.2026г., издадено от Централния регистър за криминални записи към полицията на Н., удостоверяващо липса на криминални прояви и осъждания; нотариално заверена на 08.04.2026г. пред Върховния съд на Федералната столична територия А. Клетвена декларация за спонсорство от майката на кандидата А. М. А. /A. M. A./, с която същата декларира, че поема цялостната издръжка, разходите по обучението, настаняването, храната, транспорта и евентуалното репатриране на дъщеря си по време на престоя ѝ в България; Официално банково извлечение от спестовна сметка № [ЕГН] на майката А. М. А. за периода от 23.10.2025г. до 23.04.2026г., надлежно заверено от публичен нотариус на 27.04.2026г.; Мотивационно писмо от кандидата от 28.04.2026г.; както и официална Квитанция за платена такса за обработка на заявлението за виза тип „D“.

В хода на проведената съгласувателна процедура е изготвено писмо рег. № М-7428 от 21.08.2026г. на Държавна агенция „Национална сигурност“, с което съдът се уведомява, че от Териториална дирекция „Национална сигурност“ – [населено място] е изразено положително становище в Националната визова информационна система, тъй като М. А. не е идентифицирана като заплаха за националната сигурност на Република България.

По делото е приета Справка с рег. № 365р-31813 от 10.06.2026г., изготвена от сектор „Миграция“ при ОДМВР – В. /изпратена чрез Дирекция „Миграция“ – МВР с писмо рег. № 536400-21766 от 21.08.2026г., вх. в АССГ с рег. № 86400-01956 от 26.08.2026г./, в която е изразено отрицателно мнение по искането за виза на основание чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 ЗЧРБ със следното единствено декларативно изречение: „Представените средства за финансовото обезпечаване на апликанта по време на обучението му в България са крайно недостатъчни.“.

На 25.06.2026г. е постановен обжалваният Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, обективиран върху стандартизиран формуляр по Приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 от НУРИВОВР, издаден от Л. П. – консул, завеждащ Консулска служба при Посолството на Република България в А., Н.. В акта като правни основания са посочени чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ /„не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит“/ и чл. 10, ал. 1, т. 24 ЗЧРБ /„налице са основателни съмнения относно автентичността на приложените документи за издаване на виза, истинността на тяхното съдържание, надеждността на направените от чужденеца изявления или намерението му да напусне страната в рамките на разрешения срок за пребиваване“/. В графата „Допълнителни забележки“ са вписани следните мотиви: „Не са представени достатъчно надеждни доказателства за стабилни, редовни, предвидими и достатъчно средства за издръжка за срока на пребиваване на територията на Република България, без да се прибягва до системата за социално подпомагане в страната.“.

Отказът е връчен на заявителката на 25.06.2026г. Жалбата срещу него е подадена чрез Системата за сигурно електронно връчване /ССЕВ/ на 03.07.2026г. и заведена в АССГ с вх. № 23852/06.07.2026г.

С молба от 19.10.2026г. и в съдебно заседание на 21.10.2026г. по делото са приети официални легализирани преводи на всички представени документи, както и допълнителни писмени доказателства: Удостоверение от МОН № 04-11-2092 от 10.09.2026г. и Уверение от В. „Ч. Х.“ от 12.10.2026г., удостоверяващи прехвърляне и препотвърждаване на приема на М. А. за зимен семестър на учебната 2026/2027г.; последващо банково извлечение от сметката на майката в G. T. B. Ltd за периода до 12.10.2026г.; документи за притежавани от майката недвижими имоти в Н.,

доклади за пазарна оценка и квитанции за получавани регулярни наеми от тях; трудов договор, фишове за заплати и декларация за финансова подкрепа от пълнолетния брат на кандидата К. Олавале А., работещ в Германия; Решение на Дирекция „Миграция“ – МВР по ЗДОИ относно финансовите стандарти при студенти; писмен отговор на МТСП относно режима за социално подпомагане на чужденци; както и влезли в сила съдебни решения на АССГ и ВАС по аналогични спорове.

При така установените факти, Административен съд София – град, Първо отделение, 63-ти състав, обосновава следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Съгласно чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ отказите за издаване на визи за дългосрочно пребиваване по чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека /ЕКПЧ/. В настоящия казус жалбоподателката изрично и подробно се позовава на нарушение на правото на личен живот по чл. 8 от ЕКПЧ, включващо правото на личностно, образователно и професионално развитие и социално общуване, на правото на образование по чл. 2 от Протокол № 1 към ЕКПЧ, както и на изискванията на чл. 34, § 5 от Директива (ЕС) 2016/801 във вр. с чл. 47 от Хартата на основните права на ЕС. Жалбата е подадена от адресат на неблагоприятен административен акт, имащ правен интерес, в рамките на 14-дневния преклузивен срок по чл. 149, ал. 1 АПК.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

Оспореният отказ е издаден от материално и териториално компетентен орган. Съгласно чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България. По силата на чл. 34, ал. 3 и ал. 5 от НУРИВОВР формулярът за отказ по Приложение № 7 се подписва от ръководителя на задграничното представителство или оправомощено от него длъжностно лице. Със Заповед № 95-00-26/16.01.2025г. на министъра на външните работи /т. 4/ е възложено на ръководителите на задграничните представителства да определят с писмена заповед длъжностните лица, които подписват формулярите за отказ. Със Заповед № 4 от 10.01.2025г. на посланика на България в Н. на Л. П. – експертен сътрудник, З. и МОЛ в Посолството в А., са възложени правомощията да съставя, подписва и връчва формуляри за отказ на визи. Ето защо оспореният акт не страда от порок по чл. 146, т. 1 АПК.

Актът обаче е постановен при съществени нарушения на формата и мотивирането /чл. 146, т. 2 АПК/, съществени нарушения на административнопроизводствените правила /чл. 146, т. 3 АПК/ и в пряко противоречие с материалноправните норми и целта на закона /чл. 146, т. 4 и т. 5 АПК/.

Съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК, чл. 10а, ал. 2 ЗЧРБ, чл. 34, ал. 4 НУРИВОВР и чл. 34, § 4 от Директива (ЕС) 2016/801, административният акт задължително следва да съдържа фактическите и правните основания за издаването му. Използването на стандартизиран формуляр по Приложение № 7 към НУРИВОВР не освобождава административния орган от задължението да изложи конкретни, ясни и проверими фактически мотиви, от които да стане ясно въз основа на кои доказани факти е приложена съответната законова хипотеза.

В оспорения отказ са посочени две отделни правни основания: чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ /недоказване на целта и условията на пребиваването/ и чл. 10, ал. 1, т. 24 ЗЧРБ /основателни съмнения относно автентичността на документите, истинността на съдържанието им, надеждността на изявленията или намерението за напускане/. В акта обаче липсва каквото и да било фактическо описание кои обстоятелства органът счита за недоказани. Органът изобщо не е обсъдил представените официални удостоверителни документи от МОН и В. „Ч. Х.“, удостоверяващи редовния прием на кандидата за студент, предварително платената семестриална

такса от 1600 евро и осигуреното настаняване в университетско общежитие. По отношение на чл. 10, ал. 1, т. 24 ЗЧРБ органът не е посочил нито един конкретен документ като неавтентичен или с невярно съдържание, нито е посочил защо приема изявленията на кандидата за ненадеждни.
Единственият мотив, вписан в полето „Допълнителни забележки“, се свежда до твърдението за „недостатъчно надеждни доказателства за стабилни, редовни, предвидими и достатъчно средства за издръжка“. Този мотив съдържателно кореспондира на хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 9 ЗЧРБ /липса на осигурена издръжка/, което правно основание обаче изобщо не е посочено в акта. Същевременно органът не е изложил никакви съображения защо приема за ненадеждни представените нотариално заверена декларация за спонсорство от майката и официалното банково извлечение, установяващо наличност по сметката ѝ и получени кредитни преводи за над 31 милиона найри за шестмесечния период. Липсата на индивидуализирани мотиви лишава адресата от възможност да разбере действителните съображения на органа и да организира защитата си, и препятства съдебния контрол за законосъобразност – самостоятелно основание за отмяна на акта по чл. 146, т. 2 АПК.
Органът е допуснал и съществено нарушение на процесуалните правила по чл. 35 и чл. 36 АПК и чл. 9з, ал. 3 ЗЧРБ, както и на чл. 34, § 3 от Директива (ЕС) 2016/801, като не е изяснил служебно релевантните факти и не е дал указания на кандидата за отстраняване на евентуални непълноти или за представяне на допълнителни разяснения относно банковите документи на спонсора. Справката на сектор „Миграция“ – В. от 10.06.2026г., съдържаща само декларативното твърдение за „крайно недостатъчни средства“, е изцяло немотивирана и не съдържа конкретна финансова преценка с оглед продължителността на престоя, осигуреното общежитие и вече заплатената такса за обучение. Недопустимо е липсващите мотиви и проверки на административния орган да се санират постфактум в съдебната фаза чрез искания по чл. 192 ГПК.
Съгласно чл. 170, ал. 1 АПК административният орган носи доказателствената тежест да установи съществуването на фактическите основания, посочени в акта. Ответникът не е ангажирал нито едно доказателство в подкрепа на приложените норми на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 ЗЧРБ. От своя страна, жалбоподателката е провела пълно и главно доказване на всички законови предпоставки за издаване на виза за дългосрочно пребиваване с цел обучение: доказан е редовен прием в акредитирано висше училище с документи от МОН и В.; доказано е пълното предварително заплащане на дължимата семестриална такса за обучение; доказано е осигурено настаняване в университетско общежитие; представена е валидна застраховка за 365 дни и свидетелство за съдимост; доказана е финансовата издръжка чрез доходите и банковите наличности на майката-спонсор, допълнително подкрепени в съдебното производство с документи за недвижими имоти, доходи от наеми и финансова подкрепа от работещия ѝ пълнолетен брат. При тези безспорни данни изводите на органа за недоказаност на целта и за наличие на основателни съмнения са материално незаконосъобразни.
Оспореният отказ противоречи и на целта на закона и на Директива (ЕС) 2016/801 /чл. 146, т. 5 АПК/. Целта на европейската и националната правна уредба е да се насърчава и улеснява приемът на граждани на трети държави с цел висше образование при спазване на принципа на пропорционалност /чл. 20, § 4 от Директивата/. Постановяването на необоснован отказ спрямо редовно приета студентка с платени такси, осигурено настаняване и липса на каквато и да е заплаха за националната сигурност съставлява непропорционална държавна намеса в правото ѝ на личностно и образователно развитие и препятства неоправдано достъпа ѝ до висше образование.
Предвид естеството на производството по издаване на визи тип „D“, което изисква извършване на съответните технически и съгласувателни действия от задграничното

представителство и Националния визов център, въпросът не може да бъде решен по същество от съда. На основание чл. 173, ал. 2 АПК административната преписка следва да бъде изпратена на компетентния консулски орган при Посолството на Република България в [населено място], Н., за ново произнасяне по Заявление № LOS 26000796 от 29.04.2026г. при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, на жалбоподателката се дължат сторените по делото съдебно-деловодни разноски. От представените Списък на разноските по чл. 80 от ГПК, Договор за правна защита и съдействие от 28.06.2026г., две банкови извлечения от за платено адвокатско възнаграждение (от 02.07.2026г. и от 18.10.2026г.) и потвърждение за банков превод на държавна такса от 03.07.2026г. по сметката на АССГ, се установява реалното извършване на разходи за: адвокатско възнаграждение в размер на 500,00 евро и държавна такса в размер на 5,11 евро, или общо в размер на 505,11 евро.

Направеното от ответника възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение по чл. 78, ал. 5 от ГПК е неоснователно. Договореното и заплатено възнаграждение в размер на 500,00 евро е съобразено с минималните размери по Наредба № 1 от 09.07.2004г. за възнаграждения за адвокатска работа и в пълна степен съответства на обема на извършената правна помощ, фактическата и правна сложност на спора и международния елемент в производството. Претенцията на жалбоподателката за присъждане на разходи за превод на документи в размер на 170,00 евро е неоснователна и следва да бъде оставена без уважение на основание чл. 14, ал. 1 и ал. 3 от АПК и чл. 185 от ГПК. Разноските в общ размер на 505,11 евро следва да се възложат в тежест на Министерството на външните работи на Република България, в чиято структура функционира задграничното дипломатическо представителство.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2, чл. 173, ал. 2, чл. 143, ал. 1 АПК, Административен съд София - град, 63 - ти състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване /вид „D“/, , издаден на 25.06.2026г. от Л. Р. П. – консул, завеждащ Консулска служба при Посолството на Република България в А., Федерална република Н., по Заявление № LOS 26000796 от 29.04.2026г., подадено от М. А. А. /М. А. А./, [дата на раждане] , гражданка на Федерална република Н..

ИЗПРАЩА административната преписка на Завеждащ Консулска служба при Посолството на Република България в А., Федерална република Н., за ново произнасяне по Заявление № LOS 26000796 от 29.04.2026г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване /вид „D“/ на М. А. А., при съобразяване на дадените с настоящото съдебно решение задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи на Република България да заплати на М. А. А. (М. А. А.), [дата на раждане] , гражданка на Федерална република Н., сумата в размер на 505,11 евро (петстотин и пет евро и 11 евроцента), представляваща сторени по делото съдебно-деловодни разноски.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБ, в 14 - дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: